

Általános információk:

Tanterv:	Építőművész és Belsőépítész mesterszak (MA)
Tantárgy neve:	DESIGN ÉS MŰVÉSZET TÁRSADALMI ÖSSZEFÜGGÉSEI
Tantárgy kódja:	EPM074MNMU
Szemeszter:	2
Kreditek száma:	2
A heti órák elosztása:	2/0/0 MA
Értékelés:	félévközi jegy (f)
Előfeltételek (MA):	-

Tantárgy felelős: **Dr. Zoltán Erzsébet Szeréna, egyetemi docens**
Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-319
E-mail: betty.zoltan@mik.pte.hu

Tárgyleírás

A tantárgy célja, hogy betekintést nyújtson a sikeres és művészi szintű design és az alkalmazhatóság alapvető összefüggéseibe. Különböző használati tárgyak típusain, fejlődésén és a kortárs tendenciák vizsgálatán keresztül közvetlen környezetünkre tett hatásuk elemzése és megértése történik az előadások és online brainstorming keretében.

Oktatás célja

Az építőművész és belsőépítész képzésnek vitathatatlan erénye a sokszínűsége, a kiemelkedő tervezői attitűd támogatása. A design és művészet társadalomtudományi összefüggései tantárgy a sikeres, művészi értékkel bíró design és az időtállóság alapvető összefüggéseit vizsgálja, azt, hogy hogyan válhat egy társadalmi igényt kielégítő, tömegtermelésű design termék műalkotássá. A művészet határai nem tisztázottak, számos emberi termék határesetet jelent, jellemzően egyedi, a művész látásmódján átszűrte leképezése ill. megoldása valamilyen valóságos problémának. A művészet célja szinte minden esetben az önkifejezés, mely katartikus élményt nyújt. Mit jelent ez tárgyak esetében? Hol vár katarzis? Használat közben? Vagy a kultúrsznob attitűd terjedésével egy-egy ikonikus tárgy birtoklása elég hozzá? A design alapvetően szubjektív műfaj. Egy értő, a designt a gyakorlatban alkalmazni és integrálni tudó alkotónak elengedhetetlen rendkívül sok, máig hatást gyakorló munkásság ill. tárgyak ismerete. A különböző használati tárgyak típusainak, fejlődésének és a kortárs tendenciák elemzésén keresztül egyre formálódik a látásmód. A komplex háttértudás, attitűd, a tervezésmódszertan értő nyomon követése a design területén kialakít egy biztos ízlést az értékes, innovatív tárgyalakítás felismerésére. A design a társadalmi kontextustól nem elkülöníthető, hiszen a zeitgeist/korszellem tetten érhető benne, viszont a jó design mégis örökérvényű, időtálló. Az építőművész elengedhetetlen kompetenciája a „design-érzékenység”.

Tantárgy tartalma

A tantárgy két nagyobb tematikus egységet foglal magába. Az első részben a kurzus a design mára klasszikussá vált alkotásait ismerteti és vizsgálja, az épített környezetben való megjelenésüket elemzi. A hallgatókkal az óráról órára gyűjtött és prezentált anyagokat beszélgetések keretében morfológiai és esztétikai megközelítésből vizsgáljuk: milyen kapcsolat van a design tárgy formája, anyaga, funkciója és időtállósága között, mikor válik a design művészetté, hol a designer és művész attitűd választóvonalra.

A XX., XXI. századi design áttekintése után a hallgatók minden hét anyagából egy-egy választott tárgyat mutatnak be elemző rajzokkal, közösen meghatározott technikával előadva (9db).

A részletes tantárgyi program, a részletes követelményrendszer, valamint a tantárgyhoz kapcsolódó információk a Neptun Meet Street felületére kerülnek feltöltésre, illetve a tárgyhoz tartozó Teams csapat filemegosztó felületére.

Számonkérési és értékelési rendszere

A tantárgy felvételével, követelményrendszerével, teljesítésével, a hallgató szorgalmi-, vizsga- és záróvizsga időszak kötelező teendőivel kapcsolatban minden esetben a Pécsi Tudományegyetem érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. számú melléklete, a Pécsi Tudományegyetem **Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ)** az irányadó.

A félév sikeres befejezésének feltétele az aktív órai jelenlét, a feladatok határidőre való elkészítése, bemutatása, az alaki és formai követelmények betartása.

A tantárgy félévközi jeggyel zárul. A félév zárása a 15. héten az óra keretében történik. Az előadásokon jelenléti ív készül **megjelent**, valamint **nem jelent meg/ nem készült** bejegyzéssel.

A félév során a hallgató hétről hétre az előadóval egyeztetett témában kutatást végez, melynek eredményét, konklúzióját az óra keretében megvitadjuk, kiegészítjük. A hiányzáshoz kapcsolódó feladatot is be kell mutatni. A teszt anyaga ezekre a feladatokra épül.

1.ciklus 9*5p=45 p bemutatók

2.ciklus Esszé feladat 30 p
Teszt (online) 20p
Órai munka 5 p

Megszerezhető maximum pont 100p

85 p – 100 p	85%	A (5, jeles)
71 p – 84 p	71%	B (4, jó)
61 p – 70 p	61%	C (3, közepes)
50 p – 60 p	50%	D (2, elégséges)
0 p – 49 p	0%	F (1, elégtelen)

– félévközi jegy (1,2,3,4,5)

-ha a jegy 1, a tantárgy nem teljesült, a tantárgyat egy következő szemeszterben újra fel kell venni.

Kötelező irodalom

Design der 20. Jahrhunderts. Taschen – ISBN 3-8228-4077-7

Design Klassiker, DK, London ISBN 978-3-8310-2638-8

Interior Surfaces and Materials, Edition Detail - ISBN 978-3-7643-8810-2

Oktatási módszer

A tantárgy folyamatos kommunikáción alapszik az oktató és a hallgatók között.

Módszer:

1. folyamatos konzultáció órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett tanmenet szerint
2. önálló munka órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett féléves tanmenet szerint
3. önálló otthoni munka
4. önálló kutatás, adatgyűjtés, elemzés

Részletes tantárgyi program és követelmények

Metodika és szempontrendszer:

A 2020/2021 tanév tavaszi szemeszterében a feladat egyrészt az oktatóval egyeztetett tárgyakat dokumentáló posztorsorozat elkészítése, másrészt egy esszé a művészet társadalomban betöltött szerepéről és értékrendjéről egy az óra keretében megtekintett film alapján.

A feladat előkészítését az órákra gyűjtött, egy-egy tárgy különböző terekben való alkalmazásának vizsgálata és elemzése adja.

A hallgatók az előadó által kijelölt design elem keletkezéséről, tervezőjéről készítenek egy-egy kb. 5-10 perces összefoglalót, digitálisan, pdf formátumban - majd elemezik és bemutatják részleteiben használati példákon keresztül. Elemezik a stílus, funkció, elhelyezés, téri dominancia szempontjából. Ez az óráról órára készítendő analízis formálja érzékenységüket a környezetkultúra iránt: milyen elvek alapján, milyen funkciójú térben alkalmazható, hogyan hozható összhangba az építészeti megoldásokkal (hangsúly a térben, elterelés, rejtőzködés stb.) anyagszerűség, ergonómiai elvek szerinti elemzés.

Tartalmi követelmények:

- Fejenként 9, klasszikussá vált designer munkásságának bemutatása – művészettörténeti kitekintéssel, az alkotó ismertetésével, társadalmi kontextusba helyezésével, illetve a tervezett tárgy használatát bemutató belső terek képeivel. A bemutatók rövid szöveges ismertetőből és a megértéshez szükséges képanyag prezentációjából történik. A bemutató feltöltése a Teams felületre óra előtt mindenképpen szükséges. Minden esetben fontos a tervezőnek, tervezés évének és körülményeinek feltűntetése.
- A feladatokat egyénileg kell elkészíteni, az óra tematikájához kapcsolódóan szóbeli prezentáció formájában bemutatni. A bemutatók célja a féléves feladathoz gyűjtött előképek igényes formában történő dokumentálása és a példaválasztás indoklása.

Formai követelmények:

- 42*42cm formátum – a bemutatott tárgyak, képek kiegészítve a tárgy használatát bemutató képekkel, impressziókkal – forrásmegjelölés, szöveges részek külön A4-es oldalakon
- Csak a grafikai igényesen feldolgozott, dokumentumok fogadhatók el.

Féléves feladatok áttekintése, értékelés

- poszterek: 9*5p =45 pont
- esszéfeladat: 30 pont
- tesztfeladat: 20 pont
- órai munka: 5p

A hallgató a kihirdetett szempontrendszer teljesítésével és az órák látogatásával szerzi meg a jogot az aláírásra, a tartalmi szakmai bírálatra, tehát érdemjegy szerzésére. Az a hallgató, aki a kritériumok, ill. a feladatok közül bármelyiket is nem teljesíti ill. pótolja, annak féléve nem teljesítettnek minősül, a tárgy aláírása megtagadásra kerül, a tárgyat egy későbbi szemeszterben újra fel kell vennie.

Program heti bontásban

1.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	Témakör
Február 3.	Előadás	Félév ütemtervének, feladatainak ismertetése, inspirációs video megtekintése
2.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	Filmvetítés
Február 10.	Előadás	The Price of Everything
3.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	Kerekasztal
Február 17.	Esszéfeladat konkretizálása	The Price of Everything c. film megvitatása
4.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	Arts and Crafts, szecesszió, Wiener Werkstätte, De Stijl
Február 10.	Előadás, prezentációk, kerekasztal 5p	Christopher Dresser/Ch. R. Macintosh / Clara Driscoll / Michael Thonet / G. Rietveld /Huszár Vilmos Josef Hoffmann /Jacques-Émile Ruhlmann Peter Behrens

5.Hét	szerda 9:30-11:00 EA	1920-as évek
Február 19.	Előadás, prezentációk, kerekasztal 5p	Pierre Chareau/ Mart Stam / Moholy-Nagy Iászló Eileen Gray / Marianne Brandt / Willem Hendrik Sybold van Ravensteyn / Donald Deskey Wilhelm Wagenfeld
6. Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	1930-as évek
Február 26.	Előadás, prezentációk, kerekasztal 5p	George Carwardine / Wells Coates/ Marcell Breuer Le Corbusier / Mies van der Rohe / Christian Dell Alvar Aalto / Charlotte Perriand/ Florence Knoll Ferdinand Porsche
7.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	1940-es, 50-es évek:
Március 4.	Előadás, prezentációk, kerekasztal 5p	Isamu Noguchi /George Nelson / Harry Bertola Sori Yanagi /Eero Saarinen Charles Eames Ray Eames Jean Prouvé / Poul Kjaerholm
8.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	60-as évek, Funkcionalizmus stb.
Március 11.	Előadás, prezentációk, kerekasztal 5p	Max Bill / Arne Jacobsen / Eero Aarnio Poul Henningsen / Verner Panton L. PG & A. Castiglioni / Richard Sapper / Max Miedinger / Joe Colombo
9.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	70-es, 80-as évek
Március 18.	Előadás, prezentációk, kerekasztal 5p	Ettore Sottsass / Matteo Thun / Michael Graves Marc Newson / Droog Design / Gae Aulenti / Toshiyuki Kita Michele de Lucchi /Luigi Colani/ Shiro Kuramata
10. hét	TAVASZI	SZÜNET
11.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	Ezredforduló, 21. Század
Március 25.	Előadás, prezentációk, kerekasztal 5p Esszék beadás (30p)	Antonio Citterio/ Jasper Morrison / Philippe Starck Ronan und Erwan Bouroullec/ Patricia Urquiola Konstantin Grcic / Jaime Hayon/ Tom Dixon Marcel Wanders /
12.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	Trend áttekintés - Piacvezető designcégek
Április 1.	Előadás, prezentációk, kerekasztal 5p	Hermann Miller / Knoll / Vitra / Cassina / B&B Italia / Kartell / Alessi / Fritz Hansen / Artek / HAY
13.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	Trend áttekintés - Piacvezető designcégek
Április 8.	Előadás, prezentációk, kerekasztal 5p	Flos / Artemide / Moooi / Louis Poulsen / Fontana Arte / Oluce / Tom Dixon / Bo Concept / Zanotta / Foscari
14.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	Design a gyakorlatban
Május 6.		Teszt-feladat / 20p
15.Hét	Szerda 9:30-11:00 EA	Félévzárás
Május 13.	Prezentáció / tanévzárás	Összefoglalás, táblarendezés, prezentáció

Ezen tantárgyi program részleteiben (dátum/helyszín/pontosítások) történő változtatás jogát fenntartjuk, melyről a hallgatókat minden esetben tájékoztatjuk. A félév folyamán felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst lehet keresni a szorgalmi időszakban.

Pécs, 2021.01.29.

Zoltán Erzsébet Szeréna DLA
 tantárgyfelelős